

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.080/2018/7.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

é dr. Csernay Krisztina előadó bíró

. Tálné dr. Molnár Erika bíró

A felperes:

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: illetmény-különbözet megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.462/2017/12.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 36.M.3141/2016/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.462/2017/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg – külön felhívásra – 87.300 (nyolcvanhétezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam javára.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A közigazgatási és munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes határozatlan idejű kormányzati szolgálati jogviszonyban állt az alperesnél, 2012. augusztus 9-től jogi és információ menedzsment igazgató munkakörben dolgozott. A ... elnöke a 2013. január 29-én kelt kinevezés-módosításban a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 133. § (3) bekezdése alapján 2013. január 1-től december 31-éig terjedő időtartamra a felperes alapilletményét (beállási szint 148 %) 457.616 forintban, illetmény-kiegészítését (alapilletmény 50 %-a) 228.808 forintban, vezetői pótlékát (alapilletmény 30 %-a) 137.285 forintban állapította meg, ekként illetménye összesen 823.700 forint volt.
- [2] A ... általános elnökhelyettese 2014. január 30-án kelt kinevezés-módosítása a Kttv. 48. § (2) bekezdés e) pontja és Kttv. 133. § (3)-(4) bekezdései alapján a felperes alapilletményének beállási szintjét 2014. január 1-től 2014. december 31-éig 125 %-ban, 695.700 forintban határozta meg azzal, hogy az alapilletmény-eltérítés a Kttv. 133. § (3) és (6) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével hatályos. A kinevezés-módosítás a felperessel 2014. február 6-án került közlésre.
- [3] A felperes a 2013. évi teljesítmény-követelményének értékelését 2014. február 24-én vette át, majd

a teljesítmény-értékeléssel és a kinevezés-módosítással szemben közszolgálati panaszt terjesztett elő. A jogorvoslatra tekintettel a ... elnöke 2014. február 27-én a felperest a főosztályvezetői illetménye 100 %-os beállási szintjén való folyósításáról értesítette. Ennek alapján a felperes alapilletménye 309.200 forint, illetmény-kiegészítése 154.600 forint, vezetői pótléka 92.760 forint, illetménye ekként összesen 556.600 forint volt.

- [4] A ... elnöke 2014. március 3-án kelt ELN-469/1/2014.számú kinevezés-módosítással a felperest 2014. március 3-tól az Elnöki Titkárság Titkársági Osztálya főosztályvezető-helyettesi munkakörébe helyezte, alapilletményének beállási szintjét 141 % alapján 409.246 forintban, illetmény-kiegészítését 204.623 forintban, vezetői pótlékát 81.849 forintban, teljes illetményét ekként 695.700 forintban állapította meg, amely kinevezés-módosítást a felperes elfogadta.
- [5] Az alperes 2014. január hónapra 823.700 forint illetményt számfejtett a felperes részére. A felperes 2014. február 7-től február 21-éig keresőképtelen állományban volt, azonban e hónapra 556.600 forint összegű illetményben részesült. Az alperes 2014. március hónapra a kinevezés-módosításában szereplő 695.700 forintból levonásba helyezte a táppénzes betegállomány időtartamában járó összeget, így a felperes teljes illetménye erre a hónapra 603.861 forint volt.
- [6] A Kormánytisztviselői Döntőbizottság 2014. április 24-én a VI-KD/23/13/2014. számú határozatával a felperes kinevezés-módosítással összefüggő közszolgálati panaszát elutasította, a 2014. április 30-án kelt VI-KD/60/10/2014. számú határozatában azonban a felperesre vonatkozó 2013. évi teljesítményértékelését megsemmisítette, amellyel szemben a felek nem éltek jogorvoslattal.
- [7] Az alperes 2014. július 10-től a felperest ellenőrzési referens munkakörbe helyezte, majd a 2014. szeptember 7-én a felperes kormányzati szolgálati jogviszonyát felmentéssel megszüntette. Az alperes a 2014. január hónapban tévesen kifizetett 823.700 forint illetmény kapcsán a 267.100 forint túlfizetést a felperes 2014. augusztus havi illetményéből levonta.
- [8] A felperes a Kormánytisztviselői Döntőbizottság VI-KD/23/13/2014. számú határozatával szemben keresetet terjesztett elő. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. október 2-án kelt 35.M.1846/2014/38. számú ítéletével a Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozatát egészében megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes 2014. január 30-án kelt kinevezés-módosítása jogellenes. A pert az 540.000 forint illetmény-különbözet és kamata vonatkozásában megszüntette. A Fővárosi Törvényszék az 5.Mf.680.652/2015/6. számú végzésével megállapította, hogy 2015. november 14-én jogerőre emelkedett az elsőfokú ítéletnek a felperes kinevezés-módosítás jogellenességére vonatkozó rendelkezése. A Fővárosi Törvényszék az 5.Mf.680.652/2015/10. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett körben hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [9] A felperes a megismételt eljárásban pontosított keresetében 673.389 forint, és ezen összeg kamatai, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint mivel jogerős bírósági ítélet állapította meg, hogy az alperes 2014. január 30-án kelt kinevezés-módosítása jogellenes, az alperes 2014. februárban jogszabálysértően járt el, amikor a neki járó 823.700 forint helyett 556.600 forint illetményt fizetett. Az alperes a Kttv. 190. § (8) bekezdését megsértve, kirívóan jogszerűtlenül járt el akkor, amikor a 2014. február 27-én kelt értesítésében visszamenőlegesen úgy csökkentette az illetményét, hogy a bíróság jogerős döntésének bevárása nélkül hajtotta végre az általa sérelmezett intézkedéseket. A felperes érvelése szerint a munkáltató jogtalan levonásokat eszközölt a 2014. február és március havi illetménye terhére is.
- [10] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a Kttv. 133. § (3) bekezdéséből egyértelműen levonható az a következtetés, hogy az illetmény-eltérítés az adott évre december 31-éig hatályos, ekként a következő évre nem terjed ki. 2014-ben a felperes eltérített illetményre csak újabb munkáltatói intézkedés meghozatala esetén lett volna jogosult, ennek hiányában az illetmény

ex lege visszaáll a törvény által garantált 100 %-os beállási szintre. A munkáltató ugyan 125 %-ban kívánta meghatározni az illetmény beállási szintjét, a felperes megtámadása következtében azonban az nem volt végrehajtható.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [11] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 36.M.3141/2016/14. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [12] Ítéletének indokolása szerint a felperes keresete alapján a bíróságnak abban kellett állást foglalni, hogy - figyelemmel arra, hogy az alperes 2014. január hónapban a felperes illetményét a korábbi 823.700 forint összeggel számfejtette - 2014. február 1-től március 2-áig a felperest megilleti-e a korábbi kinevezés-módosítása szerinti 823.700 forint illetmény akkor, amikor 2013. évre vonatkozó teljesítmény-értékelése megsemmisítésre került és azon alapuló kinevezés-módosítását a bíróság jogellenesnek ítélte.
- [13] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által hivatkozott Kttv. 133.§ (9) bekezdése az illetmény-eltérítés esetén nem alkalmazható, a Kttv. 133. § (3) bekezdése alapján ugyanis az illetmény eltérítés hatálya a törvény erejénél fogva csupán a tárgyévre szól. Mindezekből arra következtetett, hogy a felperest a 148 %-os beállási szinten megállapított illetmény-eltérítés csak az alperes minősítése, illetőleg teljesítményértékelése alapján meghozott kinevezés-módosítás alapján illette volna meg. A munkáltató ugyan készített új kinevezés-módosítást a felperes részére, ezt azonban a bíróság jogellenesnek minősítette, így a 2013-ra vonatkozó érvényes teljesítményértékelés és az ezen alapuló kinevezés-módosítás hiányában a felperes részére 2014. évre illetmény-eltérítés nem ítélt meg.
- [14] A közigazgatási és munkaügyi bíróság értékelése szerint ugyanakkor az alperes nem megfelelően értelmezte a Kttv. 190. § perbeli időben hatályos (8) bekezdését, amikor a felperes közszolgálati panaszának benyújtását követően egy úgynevezett értesítéssel a felperest a főosztályvezetői illetménye 100 %-os beállási szintjén való folyósításáról tájékoztatta. A Kttv. 190. § (8) bekezdése ugyanis a kormánytisztviselő érdekében akként rendelkezik, hogy az egyoldalú kinevezés-módosítás közszolgálati panasz, illetőleg kereset esetén a bíróság jogerős döntéséig nem hajtható végre.
- [15] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2014. március 3-tól a felperest új munkakörben foglalkoztatták, új illetményt állapítottak meg részére, ezért a perben csupán a 2014. január 1-től március 2-ig terjedő időszak volt vitatott azzal, hogy a felperes 2014. január hónapra megkapta a korábbi 823.700 forint összegű illetményét. Miután a kinevezés-módosítás jogellenes volt, és újabb kinevezés-módosítás nem került megállapításra, így jogszerű kinevezés-módosítás hiányában nem volt mód a felperes részére az illetmény-eltérítés megítélésére.
- [16] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék az 5.Mf.680.462/2017/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta. A fellebbezésre tekintettel kiemelte, hogy 2013. év (helyesen: 2014. év) vizsgált időszakára vonatkozóan nem volt olyan érvényes munkáltatói intézkedés, amely a felperes illetmény-eltérítését megállapította volna, mivel az alperesi intézkedéseket épp a felperes tette vitássá, illetőleg támadta meg. Az elsőfokú bíróság pedig helyesen állapította meg, hogy a Kttv. 133. §-a értelmében az illetményeltérítés kizárólag a tárgyévre vonatkozik. Az alperes a 2014. évre kiadott értesítésében a jogszabályoknak megfelelően kívánt eljárni, nem megvonta, illetve csökkentette a felperes illetményét, hanem rögzítette a jogszabály rendelkezéséből következő jogi helyzetet. Intézkedése ugyan alakszerűségében helytelen, tartalmi szempontból azonban jogszabályszerű volt, ezért nem minősült semmisnek.
- [17] A törvényszék megállapította, hogy a felperest a Pp. 358/B. §-ából következően munkavállalói költségkedvezmény nem illette meg, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a pereszes felperest illeték megfizetésére kötelezte.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [18] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását, valamint azt kérte, hogy a Kúria mellőzze az első- és másodfokú perköltség és illeték fizetésére vonatkozó rendelkezést.
- [19] Álláspontja szerint a munkáltató jogszabálysértően tartotta vissza illetményének egy részét 2014. január 1. és 2014. március 2-a közötti időszakban, ezért a 873.389 forint illetmény-különbözet és ezen összeg után 2014. január 1-től számított kamata megfizetésére köteles. Javaslata szerint a felülvizsgálati eljárás során indokolt lehet az Alkotmánybíróság eljárásának Pp. 131. § (1) bekezdése szerinti, avagy jogegységi eljárás kezdeményezése.
- [20] A felperes érvelése szerint a Kttv. teljesítményértékelés és illetmény-eltérítési szabályozási rendszerében olyan anomáliák, rendszerhibák lelhetőek fel, amelyek kihatnak a kormánytisztviselői kar egészére. A szabályozás alapján ha a kormánytisztviselő jogorvoslattal él a teljesítményértékeléssel és az egyoldalú kinevezés-módosítással szemben legalább egy évre súlyos anyagi veszteséget szenved, ha pedig eltekint a megtámadás lehetőségétől relatíve kisebb veszteséget szenved, a jövőre nézve azonban teljesen kiszolgáltatott helyzetbe kerül. A Kttv. 133.§ (3) bekezdése nem alkalmas ennek a helyzetnek a kezelésére, annak mechanikus alkalmazása pedig jogszabálysértést eredményez a kormánytisztviselő kárára.
- [21] A Kttv. 190. § (8) bekezdésének perbeli időben hatályos rendelkezése szerint a kinevezés egyoldalú módosításával kapcsolatos ügyekben a sérelmezett intézkedés a bíróság jogerős döntéséig nem hajtható végre. E körben nyilvánvalóan arról az intézkedésről van szó, amely a kormánytisztviselő számára sérelmes, és amely ellen a Kormánytisztviselői Döntőbizottsághoz fordul közszolgálati panaszával. Ezzel szemben az alperes 2014. január, február és március hónapokra visszamenőleges levonást eszközölt vele szemben, az egyoldalú kinevezés-módosítással csökkentett illetménnyel számolt, holott ezt csak 2017. október 19-étől, a jogerős ítélet kihirdetésétől tehette volna meg.
- [22] Jogszabálysértő a törvényszék azon álláspontja, hogy az alperes 2014. február 27-én közölt egyoldalú kinevezés módosítása, amelyben illetményének beállási szintjét 100 %-ban állapította meg, alakszerűségében helytelen volt, tartalmi szempontból azonban helyes. A munkáltató értesítése ugyanis nem biztosított jogorvoslati lehetőséget, másrészt visszamenőleges illetménycsökkentést rendelt el. A felperes érvelése szerint nem lehetséges, hogy egy jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás elmaradása csak alaki szempontból jogellenes, minthogy ez az egyoldalú kinevezés-módosítás egyik garanciális eleme. Ennek figyelmen kívül hagyása az alkotmányos jogok semmibe vételét jelenti, ezért az egyoldalú kinevezés-módosítás semmis, érvénytelen, amelyet a bíróságnak a Kttv. 23. § (3) bekezdése alapján hivatalból kellett volna észlelni. A jogszabály megkerülésével, jó erkölcsbe ütköző munkáltatói intézkedés egy jogellenes egyoldalú kinevezés-módosítás, amely semmisséget eredményez, nem pedig egy tartalmi szempontból helyes munkáltatói intézkedést, ahogy erre a másodfokú bíróság hivatkozott. Az egyoldalú jognyilatkozat, mint amilyen az egyoldalú kinevezés-módosítás is, a Kttv. 14. § (2) bekezdése alapján csupán a közléssel válik hatályossá, ezért nem hordozhat hátrányosan visszamenőleges tartalmat sem. Ha pedig az alperes 2014. február 27-én kelt aktusa érvénytelen, akkor nincs jogalapja az illetmény-különbözet tagadásának.
- [23] A felperes a Kttv. 133. § (9) bekezdésére alapítottan annak megállapítását is kérte, hogy az illetmény-eltérítés egy törvényileg szabályozott eljárás, nem pedig illetményösszetevő. Sem a jogszabályból, sem pedig az elsőfokú ítélettel alátámasztottan nem igazolható az a kitétel jelleg, hogy a Kttv. 133. § (9) bekezdése szerint az illetmény összetevők változása esetén a kormánytisztviselő illetményét újra meg kell állapítani. A törvény tesz kivételt, de csak az illetménypótlékokat érintően, amelyek változása nem eredményez illetmény újra megállapítási kötelezettséget. Mindebből következően megalapozatlan az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy

az illetmény összetevők változása esetén a kormánytisztviselő illetményét újra meg kell állapítani.

- [24] A felperes érvelése szerint a sikeresen megtámadott teljesítményértékelését követően nem volt érvényes teljesítményértékelése, amely a munkáltatónak volt felróható, ezért álláspontja szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett az alperes nem hivatkozhatott. Az értékelésnek nem lehet célja, hogy ilyen esetben a kormánytisztviselő részére kevesebb illetményt kell fizetnie, mintha szabályosan járt volna el.
- [25] Az alperes álláspontjával szemben nem csak az számít illetménycsökkentésnek, ha a munkáltató 100 %-os beállási szint alá viszi a kormánytisztviselő illetményét, hanem – ahogy esetében - az alapilletmény beállási szintjét 148 %-ról 125 %-ra csökkenti, ekként 128.000 forint illetménycsökkenést eredményez.
- [26] A felperes továbbá sérelmezte az alperesnek megállapított elsőfokú perköltség összegét, valamint az elsőfokú eljárás szabálytalanságát a jegyzőkönyv vezetését illetően.
- [27] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem „elutasítását” és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [29] Az eljáró bíróságok ítéletükben helytállóan állapították meg, hogy a Kttv. 133.§ (3) bekezdése a megelőző év minősítése, ennek hiányában teljesítményértékelése alapján ad lehetőséget arra, hogy a hivatali szerv vezetője a tárgyévre vonatkozóan, december 31-ig terjedő időszakra a kormánytisztviselő besorolása szerinti fizetési fokozathoz tartozó alapilletményét legfeljebb 50%-kal megemelje, vagy legfeljebb 20%-al csökkentett mértékben állapítsa meg. A jogszabály rendelkezése alapján tehát az illetményeltérítés és az egyoldalú kinevezés módosítás csupán a tárgyévre tartalmaz rendelkezést, annak további alkalmazására akkor sincs lehetőség, ha a kormánytisztviselő az újabb illetmény-eltérítés alapjául szolgáló minősítését, vagy teljesítményértékelését jogorvoslattal megtámadja. Ebben az esetben a Kttv. - a jogorvoslat 190.§ (8) bekezdésében foglalt hatályára tekintettel – garanciális szabályozással az érintett részére az öt jogszabály alapján megillető, a besorolása szerinti alapilletmény és az ennek alapján számított pótlékok kifizetését teszi lehetővé (Kttv. 133.§ (6) bekezdés).
- [30] A felperes a felülvizsgálati kérelmében ezért megalapozatlanul panaszolta a Kttv. 190. § (8) bekezdésének megsértését, mivel a perbeli esetben a munkáltató a jogszabály rendelkezésének megfelelően járt el akkor, amikor a felperes alapilletményének 125%-os beállási szintjét megállapító egyoldalú kinevezés-módosítás elleni jogorvoslatra tekintettel az intézkedést nem hajtotta végre, hanem – érvényes teljesítményértékelés hiányában – a törvény által garantált illetményt állapított meg.
- [31] A felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott a munkáltató 2014. február 27-én közölt, az illetménye 100%-os beállási szintjét rögzítő értesítés semmisségére. A megtámadott teljesítmény értékelés és egyoldalú kinevezés-módosítás alapján, a felperes a jogorvoslat elbírálásáig a törvény rendelkezése alapján alapilletménye 100%-ára, valamint az ennek alapján számított pótlékokra volt jogosult, amelynek munkáltatói megállapítása és közlése joghatás kiváltására alkalmatlan, vagyis hatálytalan munkáltatói intézkedésnek minősült. Ebből következően nem volt jelentősége annak sem, hogy az alperes értesítése nem tartalmazott jogorvoslati kioktatást és a törvényben meghatározott illetményt visszamenőlegesen deklarálta.
- [32] A felperes a felülvizsgálati kérelmében azt is megalapozatlanul panaszolta, hogy az alperesnek felróható, mely szerint 2014. vizsgált időszakára nem volt olyan érvényes munkáltatói intézkedés, amely az illetmény-eltérítést megállapította volna. Peradat, hogy a ... általános elnökhelyettese 2014. január 30-án egyoldalú kinevezés-módosításával a felperes alapilletményének beállási szintjét 125 %-ban határozta meg. E körben a felperes mind teljesítményértékelése megállapításaival, mind pedig az egyoldalú kinevezés-módosítással szemben közszolgálati panaszt terjesztett elő, amelynek

elbírálásáig az alperesnek nem volt lehetősége ismét teljesítményértékelés és ez alapján újabb egyoldalú kinevezés-módosítás kiadására.

- [33] A felperes a vitatott időszakban a törvényben garantált, alapilletménye 100%-os beállási szintjével számított illetményét megkapta, így olyan, az Alaptörvényben garantált jog megsértése nem történt, amely az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését indokolta volna.
- [34] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [35] A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének, valamint a felülvizsgálati eljárás illetékének megfizetésére a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. október 10.

. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző